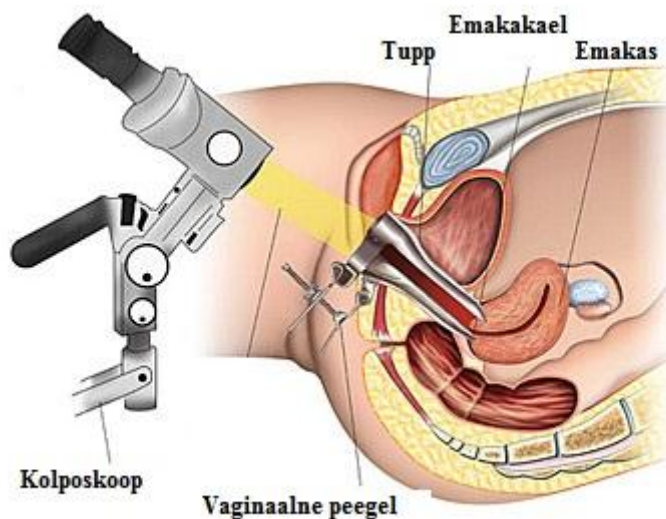

KOLPOSKOOPIA

Kolposkoopia on uuring, mille abil täpsustatakse emakakaela rakuliste muutuste ulatust ja tähendust. See meetod võimaldab täpsemalt uurida emakakaela limaskestast rakkude mõõdukaid ja tõsiseid muutusi emakakaela vähi väljalülitamiseks või võimalikult varaseks avastamiseks. Kolposkoopiale suunamise põhjuseks on enamasti emakakaelaskriiningu e. nn. PAP-testi tulemusel avastatud rakumuutused emakakaelal.

Uuringu käigus vaadeldakse kolposkoobiga (optiline aparaat, mis võimaldab 10-40 kordset suurendust) emakakaela katvat limaskestast. Kolposkoop võimaldab arstil paremini näha rakuliste muutuste asukohta, ulatust ja tõsidust. Kaasajal on enamasti kolposkoopi ühendatud videoseadmega ja nii saab arst nähtud pildi salvestada ning ka patsiendil on võimalus toimuvat näha monitoriekraanilt.

Kolposkoopia ei ravi muutusi emakakaelal, küll aga võimaldab rakuliste muutuste diagnoosimine planeerida ravi olenevalt emakakaela rakuliste muutuste ulatusest ja raskusest. Muutusi emakakaela katvates rakkudes tekitab kõige sagedamini inimese papilloomiviirus (HPV). Rakumuutuste esinemisel võtab uuringut läbiviiv arst emakakaelalt väikese koetüki e. biopsia, mis saadetakse histoloogilisele uuringule. Uuringu vastus saabub 1-2 nädala jooksul raviarstile. Histoloogiline uuring võimaldab täpsustada rakulisi muutusi ja nende ulatust ning otsustada edasise ravi üle.

Enne kolposkoopiat

Kolposkoopiat ei tehta menstruatsiooni ajal. Seetõttu uuringu planeerimisel informeerige arsti oma viimasest menstruatsioonist. Uuringut võib teha raseduse ajal, kuid uuringu läbiviija peab olema sellest informeeritud.

Infomaterjal

Vähemalt 24 tundi enne uuringut tuleks vältida:

- tampooni kasutamist;
- tupekreemide, pessaaride või muude tuppe asetatvate ravimite kasutamist;
- seksuaalvahekorras olemist;
- tupe loputamist.

Protseduuri kulg:

Uuring teostatakse sarnaselt tavalisele günekoloogilisele läbivaatusele ja üldjuhul ilma narkoosita. Uuring kestab tavaliselt 15-20 minutit. Kolposkoopia läbiviimiseks paigaldatakse tuppe spetsiaalne tupepeegel ning valgusallikaga varustatud kolposkoobi abil vaadeldakse tervet emakakaela. Rakumuutuste paremaks esiletoomiseks kasutatakse kolposkoopia ajal emakakaela peitsimiseks erinevaid vedelikke. Vedelikeks võib olla äädikhape või joodilahus. Kindlasti ütle arstile, kui Sa oled joodile allergiline. Kui emakakaela vedelikuga peitsitakse, võid tunda kerget kipitust või kihelust.

Biopsia võtmiseks kasutatakse spetsiaalseid tange, mille abil on võimalik võtta mõne millimeetri suurune koetükk. Vajadusel kasutatakse kohalikku tuimestust. Veritsuse tekkel suletakse see vajadusel õmbluste või diatermokoagulaatoriga (kõrvetamisega) ning tuppe asetatakse tampoon.

Peale kolposkoopiat võid minna koju ja pöörduda oma tavaliste toimingute juurde. Tuppe asetatud tampoon eemalda samal päeval. Paari päeva jooksul võib esineda vähest veritsust tupest, eriti kui võeti proovitükk. Enamasti piisab sellisel juhul pesukaitsest. Ära kasuta tampoone. Vahekord või tupekreemide kasutamine ei ole soovitatud seni, kuni veritsus kestab, tavaliselt 4-5 päeva.

Kolposkoopia võimalikud tüsistused

Kolposkoopia on ohutu protseduur ja tüsistusi esineb harva. Mõned patsiendid tunnevad vähest ebamugavust. Tüsistusteks võivad olla rohke verejooks või hilisem põletiku teke, seetõttu **pöördu arsti juurde kui esineb:**

- rohke või heleda vere eritus tupest;
- palavik;
- ebameeldiva lõhnaga voolus tupest;
- tugev valu alakõhus;
- külmavärinad

Et viia uuringuga seotud tüsistuste tekkimise risk võimalikult väikeseks, palume Teid informeerida arsti:

- oma teadaolevatest haigustest ja tarvitavatest ravimitest;
- teadaolevast ülitundlikkusest ravimitele.

Koostaja: Naiste- ja lastekliinik

Koostatud/ täiendatud/ ülevaadatud 2012